

вчені традиційно відносять шахрайство до одного з видів розкрадання чужого майна, інші, серед яких згаданий вище А.Г. Безверхов, не вважають шахрайство особливою формою розкрадання, так як «термін «змушення» говорить про «уявну» добровільність до передачі майна та прав на майно».

Власність є важливою економічною та правовою категорією, що становить економічну основу існування суспільства та держави. Кримінальне законодавство також забезпечує захист усіх форм власності, а також прав та обов'язків суб'єктів права власності. Будучи однією з форм розкрадання, шахрайство має властиві йому ознаки. Серед них найбільш вагомими є: шахрайство спрямоване на чуже майно; здійснюється шляхом зловживання довірою чи шляхом обману; має місце перехід чужої власності на безоплатній основі до винного та (або) інших осіб; воно є протиправним діянням; завдає шкоди власнику чи законному власнику майна; між присвоєнням шляхом шахрайства чужого майна чи прав на нього і заподіяним матеріальним збитком існує причинна зв'язок [3].

Віктимна поведінка потерпілих, легковажність та необізнаність населення щодо найбільш розповсюджених способів вчинення шахрайств, досить суттєво впливає на стан та динаміку загального рівня злочинності вказаних кримінальних правопорушень.

У багатьох випадках, потерпілі самостійно надають шахраям відомості про їхні банківські рахунки, відкривають доступ до акаунтів, здійснюють передчасну оплату сумнівних послуг або перераховують кошти недобросовісним продавцям товарів, не звертають увагу на явні ознаки фішингових веб-ресурсів, переходять за сумнівними інтернет-посиланнями, та й загалом нехтують основними правилами кібербезпеки

Існують й проблеми розслідування шахрайств, які стосуються питань організації ефективної взаємодії окремих підрозділів поліції в контексті належної реалізації сучасних методик розслідування шахрайств, вчинених шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислювальної техніки.

1. Левківська, Ярослава Вікторівна, Я. В. Левківська, and Ярослава Вікторівна Левковская. "Вплив воєнного стану на трансформування та розвиток інтернет-шахрайства в Україні." 2022.

2. Собаченко, Максим Євгенійович, and Віталій Григорович Телійчук. "Щодо проблеми оперативного-розшукової протидії шахрайству в мережі інтернет в умовах воєнного стану." The 8 th International scientific and practical conference "Modern research in world science" (October 29-31, 2022) SPC "Sci-conf. com. ua", Lviv, Ukraine. 2022. 1828 p. 2022.

3. Самодін, Артем Володимирович. "Проблематика розслідування шахрайств в умовах воєнного стану." 2022.

УДК 343.12

DOI: 10.31733/17-03-2023-463-464

В. ЦЕПКОВ

курсант ННІ права та підготовки фахівців
для підрозділів Національної поліції

Науковий керівник:

викладач **Олександр НЕКЛЕСА**

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧОГО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Умови воєнного стану характеризуються підвищеним рівнем напруги та складністю, що впливає на функціонування багатьох сфер життя суспільства, включаючи правоохоронну систему. Слідчий в умовах воєнного стану має стикатися з рядом особливостей, які відрізняються від звичайних умов роботи. Необхідно враховувати підвищений рівень злочинності, змінену правову базу, напружені міжнаціональні відносини, підвищений рівень корупції та безладдя, а також інші чинники, які можуть впливати на роботу слідчого.

У зв'язку з цим, важливо дослідити особливості діяльності слідчого в умовах воєнного стану. У цьому контексті, дослідження різних наукових підходів можуть допомогти краще зрозуміти ці особливості та розробити ефективні стратегії для дієвого забезпечення правопорядку та захисту прав людини [1, с.56].

Діяльність слідчого в умовах воєнного стану має свої особливості, пов'язані зі збереженням законності та порядку в умовах військової загрози. Основні особливості діяльності слідчого в умовах воєнного стану наступні:

Збільшення кількості злочинів. У зв'язку зі збільшенням кількості людей, які знаходяться в емоційному напруженні, а також зі збільшенням кількості збройних конфліктів, злочини часто стають більш частими.

Підвищений рівень корупції та безладдя. Умови воєнного стану часто створюють підстави для поширення корупції та безладдя в державі, що може впливати на діяльність слідчих та інших правоохоронних органів.

Підвищена напруга між національними та етнічними групами. Воєнний стан може створювати напруженість між різними національними та етнічними групами, що може вплинути на діяльність слідчих та їхню можливість розслідувати злочини.

Зміна законодавства. Умови воєнного стану можуть призвести до зміни законодавства та правової системи країни, що може вплинути на діяльність слідчих та інших правоохоронних органів.

Потреба в підвищеній безпеці. Слідчі та інші правоохоронні органи повинні забезпечувати свою безпеку в умовах воєнного стану, що може вимагати додаткових заходів та обладнання [2, с.100].

У цих умовах діяльність слідчого повинна бути зосереджена на збереженні законності та порядку, розслідуванні злочинів, захисті прав та свобод людей, а також на підтримці довіри громадськості до правоохоронних органів.

Для забезпечення ефективної діяльності слідчого в умовах воєнного стану необхідно:

Забезпечувати безпеку слідчого та інших правоохоронних органів. Для цього можуть використовуватися додаткові заходи безпеки, такі як збільшення кількості охоронців, організація захищених територій та інші.

Використовувати додаткові ресурси для забезпечення розслідування злочинів. Умови воєнного стану можуть вимагати додаткових ресурсів для збору доказів, проведення експертиз та інших процедур.

Робити акцент на роботу з громадськістю та міжнародними партнерами. Важливо забезпечити довіру громадськості до правоохоронних органів, а також співпрацювати з міжнародними організаціями для підтримки дотримання міжнародних стандартів у сфері прав людини. Розробити спеціальні стратегії та плани дій для розслідування злочинів в умовах воєнного стану. Слідчі та інші правоохоронні органи повинні мати стратегії та плани дій для розслідування різних видів злочинів, що можуть виникнути в умовах воєнного стану.

Загалом, важливо зберігати незалежність та об'єктивність у діяльності слідчого в умовах воєнного стану, щоб забезпечити дотримання законності та порядку [3, с.64].

Отже, дослідження особливостей діяльності слідчого в умовах воєнного стану є надзвичайно важливим завданням в контексті забезпечення правопорядку та захисту прав людини. В умовах військового конфлікту слідчий має стикатися зі значними викликами, такими як збільшена кількість злочинів, підвищений рівень корупції та безладдя, напружені міжнародні відносини та змінені правовий контекст.

Наукові підходи до особливостей діяльності слідчого в умовах воєнного стану дозволяють краще зрозуміти ці виклики та розробити ефективні стратегії для забезпечення порядку та захисту прав людини. Історичний, соціологічний, психологічний та правовий підходи можуть допомогти виявити проблеми та знайти ефективні рішення.

---

1. Завадський І. І., Букаленко Ю. В., Криштоп В. О. Правоохоронна діяльність в умовах воєнного стану: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 232 с.

2. Козій В. І. Діяльність органів внутрішніх справ в умовах воєнного стану: монографія. Київ: Видавництво Національної академії внутрішніх справ України, 2018. 254 с.

3. Поліцейська (адміністративна) діяльність : навч. посіб. за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. І. Безпалової ; О. В. Джафарова, С. О. Шатрава та ін.; передм. О. І. Безпалової; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2020. 396 с.